

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic” și la
„Prăvălia industriilor române din Sibiu” (Strada Căminăiei Nr. 27).

MILETICI

De câțiva ani încoace lumea era obișnuită a auzi despre Serbi numai vesti neprielnice, a vedea petrecându-se în sinul poporului sârbesc numai întem-plări triste, cari o făceau să se uite la ei cu compătimiri și cu îndoieli de viitorul acestui popor. Parcă s'ar fi fost stîns în el ori-ce entuziasm pentru idealuri, fără de care entuziasm nici un popor nu poate exista.

Ziua de azi dovedește, că temerile prietenilor și nădejile dușmanilor poporului sârbesc au fost și sînt cel puțin exagerate, căci el își aduce în mod demn aminte de acela, care și-a jertfit tot, tot pentru binele neamului său; azi sîrbescul el a 70-a aniversare a zilei, în care îi trimisese proovedința pe unul din cei mai vrednici fii ai săi; azi poporul sârbesc învederează, că știe să prețuiască meritele conducătorilor și cei adevărați.

Și tocmai aici vedem noi garanța, că în ciuda împregiurărilor nefavorabile, în care se află, poporul sârbesc va ajunge la o existență mai bună, că nu-l vor doborî loviturile nedrepte, justificate ori nejustificate.

Popoarele asuprite au înainte de toate trebuință de caractere, de inimi mari, de suflete, gata la ori-ce moment și în ori-ce împregiurări a suferi și cel mai crud martiriu pentru ideile lor, fără a aștepta răsplătă dela națiune. Aceștia numai sînt în stare a răpi cu sine pe poporul apăsător la jertfe și a-și câștiga simpatia altor popoare. Oamenii fără inimi mari, fie și geniali, de obicei ră-tăcesc și duc în rătăcire pe poporul asu-prit, în urma psihologiei rătăcite.

Mărima conducătorului național nu se măsoră numai după succesele, cari le dobândește pentru poporul său, ci după jertfele, pe cari le aduce la altarul națiunii sale.

Și tocmai un astfel de caracter, astfel de inimă mare și suflet nobil a fost și este Miletică al Sârbilor. Și el a luctrat, a suferit și a jertfit totul pentru națiune, fără a se gândi cândva la răsplătă din partea națiunii sale.

În numele Miletică se concentrează istoria de 40 ani a poporului sârbesc din Ungaria, dela 1848 până apoi în zilele noastre; el este legat de fiecare etapă, de fiecare fază a mișcării și vieții naționale sârbești în acest restimp. El singur, prin însușirea inimii sale mari, a însușit toate generațiile, ce s'au pe-

rëndat dela anul amintit; el a fost stea conducătoare, după care urmau toți ceilalți.

Activitatea lui Miletică începe deja în anii studiilor sale la academia din Pojon, unde ocupa locul de frunte printre colegii săi, în cea mai mare parte Slavi, scriind articoli și poezii electrisătoare în foaia literară, ce o publica acolo studențimea ideală, iubitoare de neam. Din schița biografică publicată la alt loc vedem ce rol hotărîtor joacă el în evenimentele din 1848: batalioane întregi de ostași ascultă de cuvîntul studentului în vîrstă de 22 ani. Se duce la Belgrad și adună sub drapelul său o legiune de voluntari și o aduce pe câmpul de bătăie din țeară contra asupritorilor maghiari.

După revoluție se duce la Viena spre deservirea studiilor și depunînd doctoratul se așează în 1856 la Novi-Sad. În curînd devine cel mai căutat avocat, astfel că în 1861 cetățenii îl aleg primar al orașului. Dela primii ani ai stabilirii sale în Novi-Sad el devine centrul, focalul întregii mișcări naționale sârbești, conducătorul națiunii. Ca om cu suflet larg și apărător al libertății politice pentru toți, vine adese-ori în conflict cu guvernul absolutistic din Viena și intră în relațiuni cu fruntașii maghiari, în prima linie cu Andrassy și Deák. Cu aceștia lucrează întru înfrățirea Sârbilor cu Maghiarii, cari spre a-l trage mai tîrziu pe sfoară, îi promit tot ce cerea pentru poporul său, astfel încît în anii șezeciei, Miletică, în ziarul său „Srpski Dnevnik” scrie articoli înfocați pentru independența Ungariei.

În urma multor procese de presă ziarul încetează în 1864; Sârbii rămăseră fără foaie, dar' numai până la 1866, când Miletică fondează „Zastava” și din momentul acesta începe epoca cea mai strălucită a activității lui. În 1867 e ales pentru a doua-ori primar la Novi-Sad, însă în Iulie 1868 i-au mulțumit Maghiarii, pentru munca sa de înfrățire, destituindu-l din post. Și de aici încolo Miletică trăiește numai pentru „Zastava”, părăsind cu totul advocatura.

Ales deputat în dieta pestană deja în 1861, nu mai încetează de a reprezenta poporul său, decît în 1882. Activitatea dezvoltată aici uimește pe toți. Deși nu știe bine ungurește, ia cuvîntul mai în fiecare ședință, adresează inter-pelări, face propuneri și ține vorbiri de ore întregi în chestiunea naționalităților. În ședința dela 10 Februarie 1866, cu prilegiul desbaterii asupra adre-

sei către Coroană, Miletică a rostit un memorabil discurs, cerînd să nu se zică „națiunea maghiară”, ci „națiunea țerii”. În conlucrare cu deputații români el a depus un proiect despre egala îndreptățire a naționalităților.

Mai ales în anul 1875, activitatea sa parlamentară era extraordinară. Opt zile de-a rîndul a vorbit contra budgetului și contra dărilor exclamînd: „La noi în Ungaria este mai rău decît în Turcia!” Și interpelările lui curgeau droaie. Tisza, exasperat, turbat, perduse răbdarea. Miletică îl interpelase din cauza desființării „Mititei” slovace. Tisza se ridică și vîndu-se ocărăscă pe Miletică, zice: „Sînt animale, cari sîbiară atunci, când le este frică!” Ear' Miletică ripostează: „Eu nici-odată nu m'am asociat cu animale, dar' dela dascăl am învățat, că există un animal, care, când îi merge prea de tot bine, se duce la ghiață să joace.” Tisza mușcându-și buzele, i-a jurat rîsunare în interiorul său.

Nesfîrșită este seria șicanelor și prigonirilor care a avut a-le înlura Miletică la ori-ce pas, în ori-ce alocare, ori-unde s'a dus; mereu se afla dă într-o ploaie de săgeți omoritoare, ce guvernul pornea contra lui fără încetare. Să amintim numai de cele trei procese, înscenate contra lui.

Într'un număr al „Zastavei” din 1869 apără un articol intitulat: „Chirilica în herbergul politic din Zagreb”, conținînd un atac foarte țepăn contra banului de atunci, par. Rauch. Pe baza unei tălmăciri în adins rele a unor cuvinte din articol, tribunalul din Budapesta îl osândise în 30 August 1870 la 1 an temniță și 5000. amendă. Din incidentul acestui proces, Sârbii au ținut trei adunări în Novi-Sad, una chiar înainte de pertractare, cerînd ca Miletică să nu fie predat tribunalului; ear' două pe când deja ședea în Vaț, insistînd asupra grațiarilor lui.

Un al doilea proces de presă s'a sfîrșit cu achitarea lui.

Ceea-ce a făptuit Tisza contra lui Miletică în 1876, e îngrozitor, e din domeniul incușității spaniole, ba și mai rău. Venise timpurîrîbunării. Sub pretextul de conspirație Tisza dase ordin, ca în noaptea del 16 Iunie Miletică să fie ridicat din pat și escortat de 14 soldați, tîrî în temniță, și a doua zi dus la Budapta — plîngînd după el nevasta și cu 9 copii; poporului răpit i-a fost conducătorul neîfrînt, ideal.

Optsprezecelunia zăcut Miletică în arest preventiv, în închisoarea zisă „Fortuna”; ear' după optsprezece luni de arest preventiv, în ziua „întîmpinării Domnului” a fost osândit la 5 ani temniță pentru „crima de înaltă trădare”.

Pe baza fasiunilor martorilor falși, cari mai tîrziu și-au revocat fasiunile, Tisza în sfîrșit își ajunsese scopul: poporul sârbesc a fost așa zicînd decapitat, stegarul, care ținea steagul („Zastava”) căzu ajuns de glonțul mișlesc. Însuși ziaarele maghiare se scandalisau atunci. Ear' Tisza doarme și azi încă liniștit; Rózsa Sándor cel politic nu simte remustrări, geniul națiunii sale îl liniștește...

Știa reprezentantul geniului național maghiar și archiliberul Tisza că ce e în stare a frînge mai mult sufletul lui Miletică în temniță: pe tot timpul întemnițării îi detrase cetitul cărților și ziaarel afară de cele oficiale și oficiale maghiare; era supravegheat zi și noapte printr'o fe-restruică anume făcută în pîrete, de cătră un temnicer înarmat, care observa neîntreput ori-ce mișcare a lui. Se zice că tocmai această împregiurare a contribuit mai mult de cît ori-și-ce la schimbarea stării psihice a lui Miletică. Soția cu copii puteau veni să-l vadă numai la 3 odată săptămîni, dîndu-li-se voe a vorbi laolaltă numai zece minute, în prezența unui funcționar, care aștepta cu ciasornicul în mîna ca să nu treacă nici o minută peste termen.

Când Tisza vîdă, că temnița și-a îndeplinit misiunea privitor la trup și suflet, după trei ani și jumătate de zile el a asternut M. Sale. Prea grațiosului nostru Monarch, propunerea de agrațiere. La 27 Noemvrie 1879, Miletică a eșit din temniță, sdrobotit trupest și sufletește. Luni de zile n'a putut lucra absolut nimic, de abia s'a întărit puțin trupest. Spre a-l mîngăia măcar cît de puțin cei din ținutul locului sine natal îl aleseră deputat în anul 1881. Deși bolnăvicios, slab, totuși nu voia să părăsească încă câmpul de bătăie, voia să se încalce cu „sdrobotorul naționalităților”. Vocea sa odinioară de stentor acum era slăbită; vorbirile lui scurte. Pentru ultima-oară vorbește în dietă la 22 Februarie (ziua nașterii sale!) 1882, despre Bosnia și Erțegovina, cerînd ca monarhia să părăsească aceste două provincii.

În Octomvrie aceluiași an boala îl culcase pe pat, ear' în Martie 1883 fu adus din Viena pe jumătate mort, vîind a murî cel puțin printre ai săi. Timp de

șapte săptămîni a zăcut fără simțiri și medicii îi preziseră moartea în curînd. Dar' totuși firea lui cea puternică a învins; Miletică se învîrtoșe trupest și sufletește pentru cîtva timp, durere însă — scurt. Pe la finele anului 1884, boala s'a înăsprit cu fixa idee de a se vedea mereu prigonit. Boala e incurabilă.

Efectele și urmele activității lui Miletică se vîd în viața națională și bisericească a Sârbilor la ori-ce pas. Tot ce au Sârbii bun, folositor, măreț, în literatură, în biserică și pe terenul economic, se leagă de numele lui. Pe umerii lui zăcea toată greutatea muncii naționale; de când el nu mai poate ținea însuși în mîna steagul, însușirea oștirii a scăzut mult.

Activitatea lui însă nu se mărgina numai la poporul său propriu; sufletul său cel tare inima sa cea mare cuprîndea în sine toate popoarele nedreptățite din patrie; ori unde și ori-cînd vedea asuprire, se ridica apărător cu același foc, cu aceeași însușire inspirată de dumnezeire, cu aceeași neînficoșare pentru toți și fiecare.

Deci toate popoarele nemaghiare sînt datoare, să-i aducă azi prinosul iubirii și stimei celei mai mari.

El este și autorul programului național sârbesc din 1869, pe care îl publicăm la alt loc al numărului nostru; din el se vede sinceritatea și sufletul său larg față cu Românii. Avem deci indiscutabile motive a ne alipi și noi la sîrbă-toria luptătorului idealic al fraților Sârbi.

O facem în toată sinceritatea cu strigătul: *Vivio Miletică! Trădească alianța naționalităților nemaghiare!*

Programul național-sârbesc

stabilit la adunarea din Becicherecul-mare în anul 1869, întărit din nou la conferința națională din 1869.

(Programul este stilizat aci în formă de îndurări date deputaților naționali sârbi în Dieta țerii).

În chestiunea națională sârbească să se întrepună ca conclusionile congresului sârbesc din 1861 să fie puse la ordinea zilei din partea guvernului sau a dietei și să se modifice, întrucît va fi de lipsă, conform împregiurărilor de drept public. Să se întrepună ca să fie convocat un nou congres sârbesc cu scop de a se stabili înțelegere între poporul sârbesc și Dieta ungără în această privință: la ori-ce întemplantare însă se reprezente ceea-ce poporul sârbesc ar afla drept și conducător spre scop la congresul sau la adunările sale pe temeiul drepturilor sale.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Serenada.

Adoarme lin pămîntul;
De-asupra lui ușor,
Cu grije noaptea 'ntinde
Cerescul ei covor.

Pe ramuri înflorite,
Pe dealuri, peste vii
Întinde luna mreje
De raze argintii.

Își mișcă plopul virful
În freamăt lin de vînt;
S'aude 'n depărtare
Părul murmurînd.

Tu dormi și vise d'albe
Plutesc în jurul tău,
Și nici a mea cântare
N'auzi — nici glasul meu.

Cum însetat te cheamă...
Căci te doresc atât!

Doar luna galeș ride
Și-mi ține de urît.

(„Vatra”).

S. Cujbă.

Dr. Svetozar Miletică.

(Schiță biografică).

Miletică își trage obârșia din una dintre cele mai sărace familii. Tatăl său era un măiestru călciunariu în sătulețul Moșorin, cari avea a hrăni 7 copii. Născut la 10 Februarie 1826, băiatul Svetozar a crescut între cele mai mari neajunsuri: a umblat gol, desculț, flămînd. Numai sănătatea lui dintre cele mai oțelite moștenită dela părinții săi, l'a ajutat să se susțină în viață.

Părinții l-au trimis mai tîrziu la școala din sat, în care băiatul a învățat a se ruga lui Dumnezeu și ceva puțin a scrie. După aceasta tatăl băiatului voia să-l dea la cutare măiestrie, până când băiatul se cerea să meargă la școală. Mama a întervenit pe lângă bărbatul ei și cu mare chin a exoperat învoirea, ca să-l lase pe băiat a merge la gimnasiul din Novi-Sad. Aici a studiat 4 clase, dar' cu foarte multe neajunsuri; părinții abia puteau să vină la el odată pe săptămână, când îi aduceau câte o pâine, din care trebuia să se hrănească 8 zile.

În ciuda tuturor acestor neajunsuri micul Svetozar a fost un „student de frunte” și renumit. Lătindui-se vestea, episcopul Iosif Raiacić s'a milostivit și i-a dat un ajutor anual de 100 fl., cu care a absolvat clasa V. și VI.; după aceea apoi a mers la Pojon, unde a absolvat clasa VII. și VIII. gimnasiul, dînd încă și lecțiuni private.

Ajunge anul 1848. Cu acest an își începe tînrul Svetozar Miletică activita-

tea publică, aducînd ca junde 22 ani „prima jertfă” națiunii sale.

Pe acel timp la Novi-Sad, stăpînirea umbla să constituie un baion de voluntari grănițeri să-i trimită în Italia. Grănițerii se cam codiau; nu prea avea voe să meargă a-și vîrsa sîngele în țeară străină, dar' nu era între ei nici unul, carar fi avut curajul să se opună. Chiar în momentul, când grănițerii stăteau gata să lece, deodată se aud clopotele bisericii din muna Ciurug sunând în dîugă: alarmă. Poporul aleargă la biserică se audă: ce e? Alo tînrul Svetozar ia cuvîntul și l'vorbește: „Unde voți să plecați? În țeară răină? Căutați-vă gropile în patria noastră, cît timp aici se sapă groapa întregului pop! Nu ești din patrie!”

Unica vorbire a tînrului Miletică a fost de ajuns, ca poporul întreg să-i răspundă: „Nu vom merge țeară străină... vom lupta și sîngera pproprieile noastre câmpii!”

Principele Sârbiei, ihaiu Obrenovic, auzind de purtea lui, îl ia sub sentul și protecțiunea sa. În anul 1854 Miletică obține diploma de doctor în drept, la 1856 deschide cancelarie avocat în Novi-Sad și devine cel mai reinit și căutat avocat. La anul 1861 reprezentanța orașului Novi-Sad îl alege de prim devine omul cel mai iubit de popor și celi popular.

Pe timpul absolutismului, când Maghiarii simțeau deopotrivă cu Sârbăpăsarea politică Dr. Svetozar Miletică era mai bun prieten cu contele Andrassy decât cu Deák, și se

înțelegeau foarte bine în ale politice. Toate condițiunile ce Miletică îl pune la Deák în cauza națională sârbă, erau acceptate, ear' Deák recunoștea, că Miletică este „Sârb învâpăiat, dar' bun patriot”. Miletică obținu-se promisiunea lui Deák care garanta toate libertățile naționale ale Sârbilor. Pe atunci Miletică scria în „Srpski Dnevnik”, care însă a fost suprimat. La 10 Februarie 1866 a apărut primul nr. din jurnalul „Zastava”, întemeiat de Dr. S. Miletică, care a abzis de oficiu, de advocație, de tot ce avea sigur, dedicându-se cu trup cu suflet luptei publice naționale.

În anii 1865, 1869, 1872, 1875 și 1882 Miletică a fost ales deputat dietal (era și deputat la congresul bisericesc).

În anii 1871, 1872 și 1875 a rostit cele mai vehemente vorbiri ale sale în dieta țerii, în care a înțonat, că „în Ungaria naționalitățile sînt tratate mai rău de cît în Turcia”, ear' lui Tisza Kálmán, care vîind a înfrunta pe Miletică i-a zis: „Sînt unele animale, feri numai atunci lărmuesc, când le apucă crica”, — i-a reflectat Miletică următoarele cuvinte: „Eu nu m'am însoțit cu animalele, dar' am învățat dela învățătorul meu, că este un singur animal, care când se simte de tot bine, de îmbuibat ce e, se duce pe ghiață, și joacă”. Așa se vede, că Tisza, nu i-a uitat această bună lecțiune.

Miletică a fost condamnat prima-dată în 1870 în 18 August, de cătră juriul din Budapesta, la un an închisoare și 500 fl. pedeasă în bani: pentru „agitațiune politică”. Translatorul a tradus și confirmat sub jurămînt cu-

vintele sârbe: „jariti” (învăpăiat) și „politici” (aprinse) ca „sengen un brennen”. Anul 1871 l'a petrecut Miletică în Vaț. La anul 1876, când s'a început războiul sârbo-turc, poliția (14 argați) a ridicat pe Miletică, din pat pe timp de noapte și în 15 August l'a dus în Budapesta, stînd acolo 18 luni de zile în arest preventiv în închisoarea zisă „Fortuna”. La anul 1878, chiar în ziua de Botezul Domnului, a fost condamnat la 5 ani robie pe temeiul — eum se zice — „mărturisirilor false, cumpărate pe bani”, pentru crima trădării de patrie.

A suferit temniță 3 $\frac{1}{2}$ ani, după care timp a fost agrațiat. Însă în răstimpul cît a stat închis, a fost tractat în modul cel mai aspru nici peană, nici hărtie — se scrie; nici carte să citească, nici vizite. Abia la 3 săptămîni odată avea soția lui permisiune să-l cerceteze dar' numai timp de 10 minute. Îngrijitorul sta de față cu ciasornicul în mîna, ca nu cumva să treacă o secundă peste cele 10 minute.

În acest timp s'a înuibat boala de creeri în capul bietului om, de care pătîmește și azi neputîndu-se vindeca. El suferă de o boală materială: e persecutat... și peste asta este și zdrobotit trupest.

Cu trupul vin, cuprinde foarte puțin cu mîntea sa tulburată. Trăește la familia sa din Novi-Sad lângă fiul său medic și fat Milița mîrită după Iza Tomici și-și petrece timpul într'o încăpere, între opurile sale, avînd o pasăre într'o colivie și câteva mobile de odihnă.

Din punctul de vedere al naționalității lor: să reprezente solidari cu Românii, Slovaci și Rutenii principiul egalității îndreptățiri a tuturor națiunilor din Ungaria, cu toate consecvențele ce isvorăsc din acest principiu și în sensul propunerilor, pe care reprezentanții naționalităților sârbă și română le-au făcut și apărât în precedentă Dieta ungară.

II.

În interesul națiunii sârbocroate din regatul trinar-unit să apere independența de drept public și întregitatea teritorială a regatului pe baza principiilor înscrise de către partidul național sârbocroat din regatul trinar-unit.

III.

A sprigună pe Români în pretenziunile lor ca Ardealul să dobândească autonomia sa teritorială în cadrul coroanei ungare, pe temeiul egalității îndreptățiri a tuturor națiunilor din țară, așteptând că și frații Români vor spriguna pe Sârbi întru apărarea dreptului istoric sârbesc și drepturilor regatului trinar-unit.

IV.

În interesul deplinei independențe și al constituționalismului în țările coroanei ungare, precum și în interesul egalității îndreptățiri naționale, a spriginii partidului opozițional în dieta ungară, în reorganizarea atât a corpurilor legiuitoare, cât și a municipiilor și comunelor, a apărării principiului democratic al reorganizării și poziția autonomă a municipiilor față de actualul guvern responsabil; a cere toate garanțiile pentru intruparea libertății personale, sociale și politice pe baza principiului aplicat în statele constituționale organizate după sistemul democratic; peste tot a se calăuzi în toate chestiunile privitoare la viața publică după principiile liberale și democratice.

V.

În interesul fraților noștri de același sânge, Slavii dincolo de Leitha, a apărării și a spriginii la orice ocazie principiile, cari tind întru independența lor teritorială și egală îndreptățire națională, fără pagubă pentru constituționalism în general, ear' pentru independența și integritatea țărilor coroanei ungare în special.

VI.

În interesul libertății și independenței popoarelor creștine și unirii popoarelor creștine din Orient, a împedea orice politică, care tinde spre menținerea imperiului turcesc sau întru anexarea acelor popoare; a apărării în această privință principiul neamestecului puterilor străine; în sfârșit a se întreprinde pentru eliberarea acelor popoare creștine din Turcia.

VII.

Deputații aleși de partidul național sârbesc să formeze cu deputații liberal-opoziționali, aleși în asemenea mod de către Slavi și Români în dieta ungară, un partid deosebit politic-național, precum și un club deosebit, așa zis politic afară de parlament.

Programul sârbărilor

ce se vor ține în Novi-Sad în onoarea lui Miletić.

1. Sâmbăta, 10/22 Februarie, înainte de amiază: slujbă divină în biserica catedrală.
2. După slujba d-zească, Miletić va primi pe felicitanții, singuratici și corporaționali.
3. La 12^{1/2} banchet în otelul „Elisaveta”.
4. Seara, la 8 ore, convenire festivă socială în teatrul sârbesc.
5. După serata dela teatru, mare sârbare națională în încăperile sus pomenite-lui otel.

Punctul prim și cel mai frumos al programului convenirii festive va fi vorbirea celui mai iubit poet sârbesc Zmai Iovan Iovanović, încă un moșneag cu păr de argint.

A doua zi, Duminecă, mai multe conferențe privitoare la asigurarea existenței lui Miletić, la edarea opurilor și vorbirilor sale; precum și la mai multe alte întreprinderi culturale sârbești, ce au să se întreprindă întru amintirea zilei slăvite.

Participarea Românilor.

Din Sibiu s'au trimis la adresa Miletić în Novi-Sad două telegrame de felicitare.

DI Dr. I. Rapiu a trimis, în sârbesc, o depeșă de următorul cuprins:

„Salut din adâncul inimii frățești pe nobilul și neînfrântul luptător pentru drepturile tuturor națiunilor Ungariei”.

Ear' redacția „Tribunei” a trimis următoarea telegramă:

„Aderenți sinceri ai alianței naționalităților, salutăm cu admirație pe cel mai bătrân luptător al acestei idei”.

Voci de presă despre

Manifest.

Ziarele române, ce ne sosesc de peste Carpați, iau toate notiță despre Manifest. Așteptare mai detaiată n'a publicat însă nici una.

„Timpul” — sub titlul: „Continuarea luptei de peste munți” — publică pasagele dela sfârșit ale „Manifestului”.

„Ziua”, ziar nou și organ al partidului democrat publică întreg Manifestul începând dela pasagiul despre temniță și agitație.

La sfârșit adaugă următoarea observare:

„Cum se vede semnătarii Manifestului declară că vor duce lupta înainte și nu vor desarma până-ce poporul român nu va avea drepturile, pentru dobândirea cărora au început lupta.

Această atitudine le face onoare”.

„Gazeta”, noul organ național-liberal scrie sub titlul: „Un Manifest ardelesc”. Dând un scurt resumat, ea reproduce ultimul pasagiul, și întreagă nota explicativă a „Tribunei” despre nesubscrierea „Manifestului” din partea celorlalți membrii condamnați în procesul „Memorandului”.

„Epoca” a publicat, fără comentariu, o mare parte a „Manifestului”.

„Agenția Română” a transmis ziarelor din România următoarea laconică depeșă despre „Manifest”.

Sibiu, 7 Februarie.

„Tribuna” publică un Manifest, afirmând că poporul românesc menține cu desăvârșire programul național dela 1881.

E de remarcat întârzierea acestei depeși. „Tribuna” cu Manifestul a apărut în 5 Febr. v seara. Telegrama „Agenției Române” se datează din 7 Febr. și a fost transmisă ziarelor în 8 Februarie dimineața, când și „Tribuna” o aveau deja a mână. Așa ne spun ziarele de dincolo.

„Magyarország” se ocupă cu „Manifestul” într'un articol intitulat „Román mozgalmak”. El scrie:

„Comitetul național român, pe care l-au fost sters printr-o ordinațiune ministerială pentru direcțiunea lui primejdioasă (!? Red. „Trib.”) statului, nu mai în formă s'a nimicit, căci în esența sa există cu scopurile și acțiunile sale. Membrii comitetului condamnați pentru „Memorand”, după-ce parte și-au plinit podeapsa, parte au fost eliberați prin grație regală, de nou au dat semne de viață prin aceea, că șapte dintre ei au exmis un „Manifest”, în care declară susținerea programului român dela 1881 în toată integritatea lui”.

După-ce dă resumatul Manifestului, „Magyarország” continuă astfel:

„Manifestul acesta înseamnă reluarea acelei lupte, care era să înceteze ca încheiată prin demonstrațiile anti-maghiare, ce au izbucnit mai anii trecuți prin Ardeal și alte ținuturi locuite de Români. Atunci s'au fost validitate pe deplin misiunile lor: ei au putut ațta poporul român din Ungaria, au putut agita și pe cel mai pacinic plugar, și în adunări revoltătoare au provocat la luptă în contra ideii de stat maghiar și contra ordinii publice. Se părea, că lupă-ce mâna justiției a ajuns pe conducători, s'a făcut liniște și nu s'a aflat de primejdios a elibera pe condamnații „Memorandului”.

În celelalte zice, că s'ar fi așteptat, ca agitația să răspundă „cu bine pentru bine” (agitație), dar' s'au înșelat. Până-ce guvernul va clarifica chestiunea naționalităților, nici nu poate fi vorba despre vre-un succes.

„Nemzeti Újság” — organ apennyist — scrie mai puțin despre Manifest. După-ce-i face un foarte scurt resumat, zice:

„Este frivol (!?) tonul ce trece prin întreg Manifestul. Nu se manifestează în el nici respect, nici patriotism, nici toleranță (!!)... Mai vorbește Manifestul despre toate devesele acelea mari și nebune, cari se dedeau la congresul naționalităților, la adunările de prin Sibiu și alte locuri; grăește de postulate, drepturi, sprigin din străinătate și în sfârșit — firește — despre o luptă până la extrem”.

În sfârșit constatăză cu satisfacție, că „Lucaci și consoții” n'au subscris Manifestul.

„Vaterland”, organul catolic din Viena, publică în nrul seu de Mercuri seara un lung resumat cu citate din Manifest.

„Politik” din Praga, organul Cehilor-bătrâni — publică despre Manifest o tele-

gramă privată din Pesta, în care se zice: „Manifestul spune, că temnița, perderea libertății și daunele materiale n'au înmuiat pe Români, nici nu i'a intimidat, ci i'a oțelit.”

Din istoria evoluțiunii popoarelor știm, că în toate vremurile forța și tirăria s'au opus ideilor înalte umanitare și că fără jertfe nici o națiune nu și-a câștigat și asigurat libertatea.

Comitetul executiv asigură, că și pe viitor va face tot ce pretinde realizarea programului național”.

Din parlamentul maghiar.

Sedința din 20 l. c.

Se discută restul bugetului de culte și instrucțiune publică.

Deputatul Várady arată nedreptatea guvernului, care institue în posturile de directori ai bunurilor de stat de comun bărbăți cari contrag deja pensuni grase din fondurile statului. Cere ca pe viitor să se încungie această procedură.

Szederkény vorbește la titlul „Museum de belle-arte”, și arată că cu toate că acest muzeu este numai de curând înființat el are o istorie tristă, ear' guvernul se împotrivesc dorinței exprimate de opoziție și întreaga țară, ca toți aceia, cari au provocat acel scandal să fie demascați.

Dacă majoritatea nu a primit propunerea referitoare la exmiterea comisiei parlamentare, nici opoziția nu poate primi acest titlu.

Majoritatea votează titlul.

Deputatul Veres face o propunere, în sensul căreia să se compună o comisie care are să deliberaze asupra pensionării învățătorilor. Fiind i Wlassics pentru această propunere ea se primește.

După acestea declară presidential Szilágyi că discuția asupra bugetului de culte și instrucțiune publică este încheiată; urmează bugetul ministerului de comerț.

Referentul Keményi recomandă în puține cuvinte proiectul prezentat.

Ministrul de comerț Daniel ține o vorbire de 1 oră și jumătate, în care își dezvoltă programul resortului seu, dând la început lămuriri generale asupra bugetului. Proiectul se urcă la re-șapte milioane și are față de cel din anul trecut un plus de vro câteva mii fl. Ministrul se ocupă cu datorințele din resortul seu. Că prive la industrie și îndeosebi pentru promovarea industriei mici promise, că-și va extinde lucrările mai mult; va pune mare pond pe școalele industriale, cari după puțin trebuie puse sub administrarea statului și provăzute cu cărți bune. Așa a dispus de pe să se înființeze astfel de școale în Buepesta, Fiume, Miskolcz și Cașovia. Spune, că s'a îngrijit, pentru-ca pe seama micilor industriași să se pună la dispoziție din partea institutelor de credit din Pesta suma de 40,000 coroane, pe lângă interese de numai %.

Vorbind apodespre comerț, anunță, că despre pertracțiile actuale, cari decurg în interesul reînnoiricompromisului vamal și comercial, nu poate comunica deocamdată detaiuri, căci acestea ar agrava numai situația (mișcare), sigură însă, că guvernul se lasă în pertracția numai întrucât o permit interesele țării, fă-ca aceste să sufere ceva. (Contraziceri în agra).

După această arată impedimentele ce au o fi delaturate penru de a pune comerțul în ogașia lui adevăr.

Promite că a controla bursa în zilele prosime cu mijloacele mai rigoroase, din motiv că s'a lansat vestea, că nu se mai poate avea încredere în această bursă.

Vorbind dere navigațiune și căile ferate de stat, ministrul declară că între împregiurările actuale este mai corect și favorabil a exopera credit de 150 milioane, la care socotindu-și împrumutul de 47 milioane, se pot aceri cheltuielile pe un rest-timp de 10 ani.

Cât privește căile ferate vicinale, trebuie reamintită legea reitoare la acelea. Ministrul dorește, ca oă cu această revedere să creeze și o lege privre la trenurile de strade, de econci și industrie etc. Va aduce un proiect, re-l-a supune deliberării unei comisii coetente.

Revenind lașit asupra expoziției milenare, vorbitoruleclară, că aceasta trebuie să umele cu fâlnima ori-cărui Maghiar, fiindcă prin ea se documenta că națiunea maghiară este deamde a fi stimată de întreaga lume. Această exiție va avea însă și părțile cele rele, ară și terenurile pe cari am rămas înapoi. D'industria ar fi la culmea s'ar putea zice drept cuvânt: „Ungaria nu a fost, dar' va”.

Recomandă dgetul seu spre primire.

Cronică politică.

(Urmările convertirii lui Boris).

„Politische Correspondenz” publică din Sofia o scrisoare, unde se zice, că „se-șiunea completară, din cauza întâmplărilor din urmă, n'a putut să fie prea rodnică”. Și ca dovadă despre „nerodnicia” sesiunii complete, „s'ar pute cel mult scoate la iveală creditul de 12 milioane de lei pentru scopurile armatei, din care 1,200,000 pentru flotila de pe Dunăre”. Și spre a nu produce prea mare suspăiune în dragostea de pace a Bulgarilor împăcați cu Țarul, corespondentul oficios adaugă:

„Deși ministrul de războiu a declarat, că nu poate da deslușiri mai amănunțite despre întrebunțarea creditelor, totuși este lucru știut, că cea mai mare parte a lor este destinată pentru procurarea puștilor Mannlicher de împărțit la classa a doua, care e acum înarmată cu puștile Berdan. Și material de artilerie are să fie cumpărat din aceste credite. Mai puțin motivat se pare suma destinată flotilei, desprecare însuși ministru n'a știut să spună nimic bun”.

Avantpostul rusec înspre Constantinopol se înarmează deci bine, pe uscat și pe apă. Nu-i va lipsi nimica.

Probleme sociale.

„sed malum malorum est hoc, quod non cognoscimus malum in malo.”

Sântem o națiune, care de optsprezece veacuri a avut puține zile de bucurie o națiune, care optsprezece veacuri a suferit pe Calvarul patriei sale:

Inculpată a fost cu cele mai negre crime, dusă a fost înaintea județului de către aceia, cari îi erau deodată acusatori și judecatori, și cari îi răpeau cel mai natural drept a cărui usare permisă este și celor mai mari criminaliști, dreptul de apărare. Luată-i-s'a avutul cu lege și fără lege.

Nu i-s'a dat nimic din drepturile publice, dar' nici dreptul privat nu i-a fost asigurat.

Ni-au luat și ne iau sistematic totul pentru îmbuibarea boerască a acelor cari nu conlucră în nici o privință la dezvoltarea binelui public.

Ne store până la măduvă, ca din avutul câștigat cu sudorii și în arșiță să ridice locuințe comode celor-ce ne bat și să plătim pe aceia, cari ne batjocoresc limba și legea. De optsprezece veacuri pe poporul român numai durerea și suferința l'a însoțit; ear' fericirea pentru el a rămas un vecinic *pium desiderium*.

Și tocmai pentru-că a suferit e atât de mult demn de iubit și e de datorință ca să se întreprindă o astfel de acțiune în urma căreia sau învingerea sau moartea lui să ocupe cele mai glorioase pagini în istoria omenirii.

A suferit națiunea noastră insulte, înjurii economice și intelectuale, suferit-a poporul bății și batjocuri și astăzi tot există. Există, căci popoarele nu pot fi repuse de asușitul saibei.

Nu le poate extirpa inimicul, decât atunci, când ele conlucră la nimicirea lor. Inimicul poate să le păgubească pe toate liniile, nu va pute însă să le desonoreze și de-josească numai în cazul când ele prin desinteresare se supun la rușine, numai în cazul când ele prin desinteresare se supun la rușine numai în cazul, când indolența vor sta față de lucrarea inimică, când ele verifică adevărul exprimat de *Tussemel*: popoarele verticale fac conștiință celor orizontali.

Vegetus zicea, că nu există popor fie cât de neînsemnat, pe care l-ar pute nimici contrarii, dacă nu se consumă el însuși prin indolență.

E de notat, că fiind atacat fisicul unui popor se apără în urma instinctului ce-l îndeamnă la ofensivă.

Lupta cu arma totdeauna a dat de rezistență, și cel atacat sau a învins sau a evitat moartea prin capitalul de vitalitate ce posedea. În privința aceasta cel mai splendid exemplu ni-l dă însuși poporul nostru, care deși bătut și plesnit mai multe veacuri, a fost în stare să cânte odată frumsețele libertății.

A fost capabil de aceasta, fiindcă suferințele nu l-au degenerat, ci l-au condus spre înaltare, a fost capabil, fiindcă armele inimicului erau de atare natură, ca-l răneau numai trupul și nu și sufletul, nu și conștiința sa morală. Și când oferte și ademînăruri i-s'au făcut, ca să-și lapede limba și să-și renege originea și legea lui, toate au fost respinse prin ambițiune și mândrie, că deși încușat, e Român.

Metropolitul Șaguna prin anii 1861 zicea: luați aminte în ce momente și în ce epocă viețuim. Și adevăr a grăit.

Totdeauna trebuie să se facă cu ceea mai mare conștiințioșitate și interes *vast diagnosa* timpului prezent. La cas contrar se adevărește adaugul: *sed malum malorum est hoc, quod non cognoscimus malum in malo*.

S'au schimbat împregiurările. Inimicul se folosește de alte arme întru nimicirea contrarului seu întru nimicirea noastră. El voește pe nenumărate căi să ne demoralizeze, ca așa mai sigur și mai îngrăbă să cânte victorios pe ruinele noastre.

Azi ne iau un drept, mâne ne scurtează într'altul.

Pofta fi crește mănecând. Și nu e de inculpat el e căci vina noastră e, fiindcă la toate injuriile lui noi răspundem cu lacrimi și în cele mai multe cazuri cu proteste, căci azi ne entusiasmă și fac să fiarbă sângele în vine, — mâne? mâne sântem descurajați și suportăm nedreptatea ce ni-s'a făcut. Mă rog să fiu bine înțeles.

Aprob și sânt pe lângă proteste, dar' din experiența poporului le țin de insuficiente pentru salvarea noastră și zic, că e inomis necesară activitatea. Lipsind aceasta lipsește perseveranță în entusiasm, și locul e ocupat de descurajare și de zilnicele: „până-i lumea nu vom scăpa de nedreptățile ce ni-se fac” și poate nu fără cauză oftează astfel poporul, căci adevăr grăește poetul cântând:

„În așteptare lungă speranța se slăbește
Și focul strălucirii în sânge amortește”.

Ziceam, că inimul se folosește de alte arme. Și e așa. Pe terenul intelectual sântem scurtați în foarte mare măsură. Ne împun limba lor și ne exilează pe a noastră, ne ofer cultura lor, și ne fac străini de către cea națională. Aceasta o fac începând cu băiatul de trei ani și merg până pe băncile universității și de aici în viața publică și socială. Și nu le fac deodată, căci sânt înțelepți; noi le primim pe rând, căci nu voim să le cunoaștem intențiunea — căci sântem noi în contra noastră.

Pe terenul economiei se pare că libertatea e mai mare, cu toate acestea și aici stăm rău. Poporul sărăcește în urma dărilor mari și multe, în urma comasărilor și economiei primitive, mai mult în urma dărilor pentru beuturi, cari ori cât de mari sânt artururile și darea directă, tot se urcă și ele la suma acestora, dacă nu la mai mare. — Se pierde portul și locul lui îl ocupă sdranțe jidovești.

Se demoralizează, ajunge la miserie și aceasta îl va arunca la picioarele inimicului, îl va duce la starea, în care au fost strămoșii noștri, numai cât starea lor a fost nenorocire, a noastră va fi rușine. Starea lor a fost nenorocire, întrucât a fost creată de vitregimea timpurilor; a noastră are să fie rușine, întrucât mergând cu curentul materialistic, ne desbrăcăm de credință, moralitate, religioșitate și ilusii, lăpădăm datinele și portul străvechi, la cari strămoșii noștri au ținut cu cea mai mare sfințenie și singure fost în stare ca să-i susțină ca Români, ear' în piepturile lor să nătrească speranța, că va veni timpul, când îndreptățită va fi și națiunea lor iubită.

Și la o astfel de stare ne va conduce inimicul? Direct la nici o întâmplare. Indirect da, întrucât ne ajută în calea demoralizării, ca noi să dăm și la ce nu ne poate constrînge nime: să pierdem, moralitatea prin aceea vitalitatea noastră.

Demoralizarea direct depinde numai dela voința individului, ori a poporului, și numai indirect, dela conlucrarea altor puteri străine. Și când demoralizați vom fi, mă tem, că nici atât nu vom fi în stare să zicem, ce zicea poporul vechiu al Angliei: *Repellunt nos barbari ad mare et mare ad barbaros*, ceea-ce potrivit stărilor noastre, s'ar putea traduce: inimicul ne întetește spre decadență, decadența ne aruncă în brațele inimicului. Nu vom putea zice, căci vom fi un trup plin de putrezime, acărei mînte și inimă nu va cugeta și dori altceva decât să servească interesele domnului seu.

Nu voiesc să încarc acest articol cu date statistice, cari să adevărească până la evidență sumele grozave, ce incurg pe la judecatorii pentru bății și certe, cari se pună în evidență neînsemnatul progres ce l-a făcut poporul pe terenul intelectual și disparente rezultate ce ni-le întinde școala populară sau se arete câtă daună materială — nu mai amintesc de cea națională — aduce perderea portului, prin ce țeranele noastre în timpul iernii și în zilele ploioase ale anului, în lipsa altor ocupațiuni, se îndeletnicesc cu lucruri de nimica; ci trec la aceea ce 'mi-am propus să relev.

În timpul medieval, dacă ajungea pe popor vre-o nenorocire, conducătorii îi strigau la *biserica*. Marele democrat Gambetta în nenorocirea ce ajunsesc Francia, zise poporului seu: la *școală*! Cicero, care cu durere prevedea perirea poporului seu, ce a fost în-

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Baltes**
 Proprietar: Pentru **T. L. Albini** sub sechestru:
Iosif Marschall.

„Albina“, institut de credit și de economii în Sibiu.

Nr. 3120.

[801] 1—1

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „ALBINA“ se invită prin aceasta §-lui 20 al statutelor societății la

a XXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu Sâmbătă în 28 Martie st. n. 1896, înainte de amiază la 10 ore în casa institutului (Strada Baier nr. 1).

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii; bilanțul anului de gestiune 1895 și raportul comitetului de supraveghere.
2. Distribuția profitului realizat conform bilanțului.
3. Distribuția sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezentă pe anul curent.
5. Înființarea unui fond de garanță pentru scrisurile fonciare de fl. 200.000 din fondul special de rezervă, în sensul §-lui 97 din statute.
6. Alegerea a 2 membri în consiliul de direcțiune în sensul §-lui 36 din statute.

Domnii acționari, cari în sensul §-lor 22, 23 și 24 din statutele societății voesc a participa la adunare în persoană, sau prin pleiopotențieri, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până Joi în 26 Martie a. c. st. n. 6 ore p. m. la casa centralei în Sibiu, sau la a filialei în Brașov.

La această adunare generală dreptul de vot se poate exercita numai pe baza acțiunilor din 1. emisiune, cu nr. curent 1—3000.

Sibiu, 20 Februarie 1896.

Direcțiunea.

A XXIII-a încheiere a conturilor cu 31 Decembrie 1895.
Contul bilanțului.

Activ:	fl. cr.	Pasiv:	fl. cr.
Casa în numerar	65.132.90	Capital social:	
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	53.652.47	6000 acții à fl. 100	600.000.—
Cambii de bancă	3.316.761.21	Fondul de rezervă al acționarilor	100.000.—
Imprumuturi hipotecare	2.041.749.08	Fondul special de rezervă	182.510.08
Credite personale	840.605.87	Fondul de pensuni al funcționarilor	94.096.87
Credite cambiale cu acoperire ipot.	588.841.50	Depuneri spre fructificare	5.115.235.46
Credite de cont-curent	212.706.33	Seris. func. cu 5% în circulație	1.204.000.—
Avansuri pe efecte publice	70.569.50	„ „ „ „ „ „ „ „	750.000.—
Credite fixe	20.690.20	„ „ „ „ „ „ „ „	1.954.000.—
Imprumuturi pe produse	32.247.85	Seris. func. egite la sorți în circulație	43.300.—
Casa institutului, realități dela gara Brașov și div. realități de vânzare	205.827.66	Cambii de bancă reescontate	496.943.50
Efecte publice	1.232.390.40	Diverse conturi creditoare	302.721.37
Efectele fond. de garanță al scris. func.	200.151.50	Dividende neridicate	476.—
Efectele fondului de pensuni al funcționarilor institutului	94.000.—	Interese anticipate pro 1896	76.873.53
Mobilier	7694.57	Profit net	124.311.05
după amortisare de	769.45		
Diverse conturi debitoare	108.216.27		
	9.090.467.86		9.090.467.86

Contul de profituri și pierderi.

Eșiri:	fl. cr.	Venituri:	fl. cr.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fruct.	221.614.16	dela cambii de bancă	197.660.20
„ scrisuri fonciare	76.708.94	„ imprumuturi hipotecare	184.452.21
„ impr. luate pe efecte	9.860.94	„ credite personale	75.586.07
„ capit. de acții emis. II.	4.239.34	„ efecte publice	54.882.09
Spese:		„ credite cambiale cu acoperire ipot.	38.536.55
Salare	89.250.75	„ credite de cont-curent	5.922.75
Bani de curțir.	4.835.—	„ avansuri pe efecte	4.543.65
Imprimare, registre, porto diverse	18.162.74	„ credite fixe	1.360.70
Mărci de prezentă	2.450.—	„ imprumut. pe produse	2.048.35
Contribuțiune:		Chirie	11.280.79
directă	16.236.81	Provisiuni	13.719.75
10% dare la inter. dela dep.	22.161.42	Profit la moneta	607.49
Amortisare din mobilier	769.45		
Profit net	124.311.05		
	540.600.60		540.600.60

Sibiu, 31 Decembrie 1895.

I. Hannia m. p., A. Lebu m. p., Cosma m. p., Iosif Lissai m. p.,
membru al direcțiunii. membru al direcț., director executiv comptabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Sibiu, 15 Februarie 1896.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

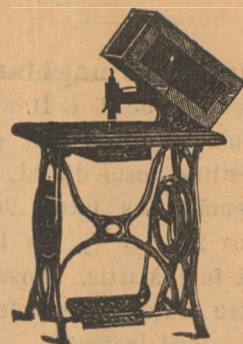
Dr. A. Brote m. p. Dr. Il. Pușcariu m. p. Dr. Beu m. p. I. Crețu m. p.

Börtsök Em.

Mechanic.

Depositor de mașine de cusut și oficiu de reparatură
în Budapesta,
Cercul VIII., Str. Baross 5.

Börtsök Em.

Börtsök Em.

Depositor de cele mai bune

Mașine de cusut Singer fără sgomot

cu fl. 32 și mai sus, cu garanție de 6 ani,

Singer nr. 4 pentru croitori,

Mașine-Cilindru pentru pantofari,

[612] 3—3 precum și

Mașine de cusut renovate

cu garanție de 3 ani cu prețul de 14 fl. în sus.

Reparaturi se fac foarte ieftin.

Se află și părți întregitoare de tot soiul
pentru mașini de cusut.

Săminte de primăvară.

Măzărice, ovăș, trifoiu, sâmbetă de câneapă, fasole, mazăre, linte și orz, precum și tot felul de fânări și fână roșie pentru porci și vite în calitate primă oferează cu prețuri moderate magazie de fânărie și de bucate. [716] 3—6

Vânzare en gros și en detail.

Niculae Vidrighin și Comp.,
Sibiu, Piața-mare Nr. 20.

Poate să trăească fără grije!

Cel-ce 'și-a procurat coșnițele mele de stupărit, cari au patentă liberă în toate statele din Europa, după al meu sistem o coșniță aduce un venit de 20—30 fl. anual. Costul unei coșnițe e fl. 5.50. [3605] 9—12

O carte cu explicațiune 50 cr.

Rónay Lajos,
Szöllös-Györök. Somogy.

Convocare.

Domnii membri ai societății de împrumut și păstrare „Aurora“ sunt invitați a participa la

a XXII-a adunare generală,

care va avè loc Duminecă în 15 Martie 1896 la 10 ore a. m. în sala școalei fundanționale populare superioare din Năsăud.

Ordinea zilei:

1. Raportul direcțiunii și al comisiunii cenzurătoare.
2. Statorirea bilanțului pe anul 1895, distribuția profitului și darea abso-lutorului pentru anul de gestiune expirat.
3. Alegerea alor 2 membri în consiliul administrativ.
4. Alegerea comisiunii cenzurătoare.
5. Propunerile consiliului administrativ și eventual alte propuneri insinuate în sensul statutului.

Năsăud, 15 Februarie 1896.

[771] 3—3

Direcțiunea.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Arhiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5%
interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.
După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc
îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan
după sosirea comande.

[396] 5—25

Direcțiunea institutului.

3 medallii de aur
15 de argint
12 diplome de
onoare și recu-
noștință.

Franz Joh. Kwizda.

de scutire

Fluidul de restituțiune

al lui

KWIZDA [1793] 28—40

apă de spălat pentru cai. Prețul unei sticle
1 fl. 40 cr. v. a.

De 30 de ani întrebuințată în grajdurile curții și ale militarilor și
civililor, pentru întărire după strapațe mari, la scintituri, înțepi-
nirea mușchilor etc., face caii să presteze mult la trainare.

Să se observe bine
marca și să se
ceară exclusiv
fluidul de resti-
tuțiune a lui
Kwizda.

Depositul principal:
Farmacia cercuală
Korneuburg I. Viena.

Se capătă în
toate farmaciile
și drogueriile
din
Austro-Ungaria.

Loteria maghiară de classe

35.007 câștiguri în sumă totală de 7,932.000 coroane.

Cel mai mare câștig în cazul
cel mai favorabil

UN MILION de coroane. [804] 1—8

II. classă.
Tragerea dela 11—14 Martie 1896.

Câștiguri	Coroane	Coroane
1 à 100.000=	100.000	
1 „ 60.000=	60.000	
1 „ 40.000=	40.000	
1 „ 30.000=	30.000	
1 „ 20.000=	20.000	
1 „ 15.000=	15.000	
1 „ 10.000=	10.000	
2 „ 8.000=	16.000	
8 „ 4.000=	32.000	
10 „ 2.000=	20.000	
13 „ 1.000=	13.000	
100 „ 400=	40.000	
860 „ 200=	172.000	
9000 „ 120=	1.080.000	
10.000	Câștiguri laotală	1,648.000

Prețurile losurilor ce se pot pro-
cura pentru clasa a II-a.

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
fl. 40.—	20.—	4.—	2.—

Prețurile losurilor complete pentru
clasa a II-a și a III-a.

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
fl. 60.—	30.—	6.—	3.—

Pe lângă aceste prețuri originale pentru
losuri mai sunt a se trimite la coman-
darea losurilor de clasa a II-a pentru
porto de epistole recom. 25 cr., la coman-
darea de losuri complete pentru porto
recom. și 2 liste de tragere 40 cr.

III. classă.
Tragerea dela 12—28 Maiu 1896.

Câștiguri	Coroane	Coroane
1 premiu de 600.000=	600.000	
1 à 400.000=	400.000	
1 „ 300.000=	300.000	
1 „ 200.000=	200.000	
1 „ 100.000=	100.000	
2 „ 40.000=	80.000	
2 „ 20.000=	40.000	
5 „ 10.000=	50.000	
10 „ 8.000=	80.000	
34 „ 6.000=	204.000	
100 „ 2.000=	200.000	
200 „ 1.000=	200.000	
2650 „ 200=	530.000	
22.000 „ 150=	3.300.000	
25.007	Câștiguri și 1 premiu	6,284.000

Losuri recomandă și trimite pe lângă trimiterea anticipativă a taxei sau și cu rambursă

Carl Heintze, Budapest,

Servitenplatz 3.

Telegram-Adresse: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.

Servitenplatz 3.

Pentru „Institut Tipografic“ T. Liviu Albini sub secestru: Iosif Marschall.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Mostre fermecătoare pentru mușterii privați gratis și franco.
Cărți mari de mostre, precum până acum nu s'au mai aflat, pentru
croitori nefrancate.

Materii pentru costumuri.

Peruvien și Dosking pentru clerul înalt, materii prescise pentru
uniforme de oficanți c. r., apoi pentru veterani, pompieri,
gimnastici, livrée, pânză pentru biliard și mese de joc, pentru
îmbrăcarea trăsurilor. Cel mai mare deposit de îmbrăcăminte carintine
și tiroleze pentru domni și dame cu prețuri originale de fabrică
în varietate, precum nu se poate oferi nici sub o concurență de douăzeci
de ori mai mare. Cea mai mare varietate în basmele de dame fine
și durabile și cele mai moderne colori. Materii de spălat, pleduri
de oscuri dela fl. 4.— până fl. 14.—, apoi și

cele trebuincioase croitorilor (precum: căptușeală de mâneci,
botoni, ace, ață etc.), lucruri demne de preț, oneste, durabile și postavuri
de lână, recomandă [653] 1—24

Joh. Stikarofsky,

Brünn (Centrale der öster. Tuchindustrie).

Cel mai mare deposit de postavuri de fabrică.

Se expedează numai cu rambursă.

Atențiune! Agenți și coropceari obiinuie a-și oferi mărfurile sub firma
falsă „Stikarofsky“. Pentru de a feri pe P. T. consumatori de
a fi duși în eroare, aduc spre știință, că astorfel de agenți nu vând mărfurile mele.